

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditura foiei pe afară la c. r. poste cu bani gat' prin scrisori francate, adresate către expeditura. Pretu pnenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 4. ANULU XLX.

Săbiu, in 14/26 Ianuarie 1871.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri s'ține pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Anontiu.

Protocolulu Congresului nationalu român bisericescu de releg. res. ținutu in lun'a lui Octobru 1870. au esitu de sub tipariu, și se pôte capetă totu cu pretulu de pnenumeratiune de 1 fl. până la finitulu lunei lui Martiu a. c. spre inlesnirea tuturor, cari postescu alu avea. In protocolulu acest'a congresualu se afla unele pertractări de mare importantia, precum: regularea Parochieloru, representatiunea către Maiestate asupr'a schimbărilor unilaterale din partea Ministeriului regescu de cultu, și a Resbelului, organizarea provisoria a invetiamentulu in intrég'a Metropolia a Romaniloru greco-orientali din Ungari'a și Transilvani'a, precum și instructiune provisoria pentru procedur'a judecatoriilor bisericesci in caus'a disciplinaria, — și pentru aceea merita acestu protocolu congresualu, că nu numai oficialii consistoriali și preotimea, ci și inteligintii, membrii sinodeloru eparchiali și ai Congresului, și in fine invetiatorimea sa lu poseada.

Colectantii de 20. esemplare voru capetă unu esemplariu gratuitu.

Săbiu 2 Ianuaru 1871.

Directiunea Tipografiei arhiepiscopale greco-resarite.

Zernesti in Iannariu 1871.

Observatiuni despre modulu cum s'aru puté introduce darea regulata la scôla, care e executanduse, credu ca aru contribui la inaintarea și prosperarea invetiamentulu popularu.

Onorate Domnule Redactoru!

Dupa ce este recunoscutu și constatau până la evidentia cumca numai scôla este in stare a redică pre omu la demnitatea ce i se cuvine că fiintia rationala, dupa ce numai scôla este calea, carea duce la limanulu fericirii poporeloru și încă scôla poporale, căci acolo este mai mare lipsa de lumina, unde e întunerecu, și in fine dupa ce cu durere s'a observatu ca o parte din poporulu nostru, carele are mare trebuintia de cultura, este cam indiferente facia cu scôla, prin urmare cea mai principale detorintia a conducatoriloru poporului este de a starui din resputeri, lucrându intr'acolo, că in venitoriu neci unu pruncu harnicu de scôla sa nu mai rămâna neadapatu de nectariulu sciintiei necesarie fiicărui omu, ci încatu se pôte toti sa se îndulcă de salutarele frupte, care le produce o scôla buna cercetata regulatu.

Spre ajungerea acestui scopu, me voiu incerca a predă in scurtu modulu cum s'aru puté introduce darea regulata la scôla, — me voiu încercă, dicu, nu pentru ca me incrediu in debil'a mea putere spiritala, ci condusu de acea sperantia că deca ideile mele in privinti'a acest'a nu voru fi destulu de la murite, voru dá celu pucinu ansa la chiarificarea obiectulu din cestiune unei mâne mai destre că a mea.

Negligentiele dela scôla dupa parerea mea potu avé două cause:

I. Său parintii nu concedu amblarea prunciloru la scôla sêu

II Pruncii nu voiescu sa amble la scôla.

I.

Deca parintii nu concedu prunciloru lor sa amble la scôla, densii o facu acest'a sêu din reni-

tentia sêu din nesciintia, din motivulu grigeloru lumesi și din alu stringerei in modu reu, întielegu mesura mare in bunurile materiali, la ce silescu și pre pruncii lor, in fine o facu din caus'a seraciei lipite de glia, in urmarea cărei'a densii nu suntu in stare a câstigă prunciloru lor cele de lipsa precum nutrementulu, imbracamintulu, instrumintele scolari și nu potu solvi didactulu.

Iera deca pruncii nu voiescu sa amble la scôla, atunci acest'a e caus'a nepriceperei de lucrulu celu mare alu educatiunei și tratărei rele cu invetiacei din partea invetiatoriulu.

Acestea potu se fia causele neamblărei la scôla, sa încercămu dăra delaturarea lor.

a) Deca parintii din renitentia nu si dau pruncii la scôla și i retienu cu sila dela acest'a, atunci oficiulu parochiale sa faca atenti pre asfeliu de parinti la implinirea detorintieloru lor, deca in sa acest'a atentiuare aru remanē fără efectu sa aplice sila și resp. pedepsi prin autoritatea civile.

b) Deca nesciintia și lips'a luminărei întielesuale este caus'a ca parintii și retienu pruncii dela scôla, atunci preotulu că invetiatoriulu și conducatoriulu poporului cu faci'a adeverulu in mâna, traidu conformu maretiei sale chiamări, vestesce și latiesce adeverulu, sparge indoiel'a, alunga întunereculu și in loculu acestor'a infiintieza domniea adeverulu, iubirei și a fericirei, cu unu cuventu densulu eliberăza sufletulu omenescu de catenele nesciintiei, pr'in urmare pre toti acei parinti, care cugeta ca bazea fericirei viitoria a filorulu lor este in bunuri materiale, avutia, iera nu in educatiunea morale și in câstigarea sciintieloru, pre acest'i, dicu, numai vocea efectuosa și invetiaturile religiöse a le preotulu i potu convinge ca omulu nu traiesce numai pentru sine și ca elu are detorintie și către Dumnedieu și către aprôpele și ca numai pr'in implinirea consciintiosa a acestor'a și pôte află fericirea adeverata.

Delaturarea pedeceloru de sub punctula acest'a este asiă dăra conditionata mai cu sêma dela implinirea zelosa și consciintiosa a chiamărei celei maretie din partea pastoriulu sufletescu, asiă deca acest'a la inceputulu anulu scolasticu, ca ocaziunea esameneloru publice precum și la ori ce conveniri ocazionali, țină cuventarii imbarbatărie și admonitôrie către parinti despre folosulu și lips'a dărei regulate la scôla, și pre acei parinti, cari și pre mai departe, aru neglege purtarea la scôla a prunciloru lor i aru svațui și imbarbată sêu chiamându la sine i aru admonă și convinge atātu despre folosulu ce resulta din regulat'a frecuentare a scôlei, cătu și despre urmările cele triste ale neamblărei la scôla, facendu-li-se totu odata cunoscute și pedepsele cele aspre, care le prescrie §-lu alu 4-lea alu articulu de lege XXXVIII din anulu 1868.

c) Multi parinti aducu seraci'a de causa, ca nu si dau pruncii la scôla; recunoscemu ca acest'a e pedec'a cea mai mare, pentru ca deca primu la viaț'a poporului din clas'a inferiôra indata ne vomu convinge cu durere despre seraci'a și starea lui cea grea.

La punctulu acest'a dupa parerea mea până nu se va face vre-o dispușetiune in privinti'a acest'a, adeca până nu se va infiintă in totu loculu asfeliu de fundatiuni, care sa inainteze instruarea prunciloru seraci și orfani, până atunci dăra regulata la scôla in genere este cu neputintia. Prin acest'a in sa nu voiu se dicu, sa primimu scusele de soiulu acest'a dintr'odata, pentru ca se pôte întemplă, dăra se și întempla adeseori, că și acei parinti, cari suntu in stare bunisiôra și retienu pruncii dela scôla sub pretestulu seraciei. Oficiulu respectivu trebuie sa aiba deosebita grigă de acest'i și se judece ca ôre parintele acest'a sêu ațel'a intr'a-

deveru asiă de seracu e cătu sa nu si pôte dá prunculu la scôla? In casuri de acestea deca dorimu că educatiunea și dăra regulata la scôla a prunciloru seraci — sa devina unu interesu comunu, oficiulu parochiale in contielegere cu celu comunu se initieze infiintarea unoru fundatiuni, a căroru scopu sa fia acoperirea lipseloru și trebuintieloru scolari a prunciloru de o sôrte sermana, ma și provederea cu imbracaminte dupa esemplulu altoru comune demne de lauda — subintielegendu-se că și invetiatoriulu sa instrueze pre acesti prunci fără de nici o remuneratiune, că parintele afara de nutrementu sa nu pôte face nici o esceptiune, iera cu nutrimentu credu ca și dilerulu celu din urma și pôte provede prunculu. In modulu acest'a amu puté delatură și acest'a pedec'a mare.

II.

a) Unde pruncii nu voiescu sa umble la scôla, acolo efeptuirea acestui obiectu depinde mai cu sêma dela invetiatoriulu. — Invetiatoriulu sa se nisulască intru aplicarea unei asfeliu de modalitati, prin carea atātu prunculu cătu și parintele sa țină scôla in dragu, — spre scopulu acest'a sa nu tracteze cu invetiacei sei că cu nesce servitori, asupr'a căror'a densulu și pôte eserce autoritatea sea dupa placu, pentru ca prin acest'a nu și pôte câstigă increderea și alipirea acestor'a ce e prim'a recerintia a instructiunei, dar sa nu se pôte cu densii nece prea indulgente și môle, — asiă dar precum invetiatoriulu nu trebuie sa fia prea indulgente tocm'a asiă nu trebuie sa fia nici pré strictu. Elu prin acomodarea sa intruască in sine mai multe persône, densulu fia in tre invetiacei se itata, de alta data judecatoriulu sêu amicu lu copioru, căci ei totu deun'a judeca pre invetiatoriulu și combinăza ca densulu cându și in cătu a fostu dreptu sêu impariale facia cu ei. Invetiatoriulu fia dar dreptu intro tôte impregiurările, iubăsca și invetiacei sei că și unu tata fără deosebire, nu despicioze pre celu seracu, nu intinda favôrea celui avutu căci densulu cade atunci in pecatulu partialității — cu deosebire sa nu si verse mania cu cuventulu, sêu cu pedeps'a, asupr'a aceloru invetiacei, a căroru parinti l'au vatematu sêu i a facutu vre-o nedreptate cându-va, mai bine resplătesca reulu cu bine și resbune si prin aceea, ca din prunculu unui parinte asiă de fragilu se nisuieste sa faca unu omu mai recunoscatoriulu.

b) O recerintia principale și ne aপরতা pentru introducerea frecuentărei regulate la scôla este, ca invetiatoriulu sa aiba unu venitu anualu cuviinciosu, că pentru sustinerea seă și a familie sale sa nu fie silitu spre scaderea și daun'a scôlei a se ingrigi pre alta cale de cele necesarie pentru subsistintia, căci din unu salariu atātu de ne insemnatu nu se pôte ajunge si unu asfeliu de invetiatoriulu nu e de condamnatu nici se pôte pretinde multe de la elu, cu atātu mai pucinu introducerea dărei regulate la scôla; fiindu ca pentru unu atare e destula greutate și aceea, ca se ingrijesce ce sa mănecă și cu ce sa se imbrace.

c) In fine e fără indoiel'a de lipsa ca invetiatoriulu pentru ajungerea scopulu mentionatu sa aiba și autoritate, carea o va avé cându densulu se va devotă cu totulu misiunei sele celei ponderose, căci e cunoscutu ca precumu nici unu oficiu nu da nimenui autoritate, ci persôn'a carea si implinesce fidelu oficiulu seu i-o imprompta acestui'a asiă și oficiulu invetiatorescu numai invetiatorii i potu câstigă independintia morale, influintia și autoritate implinindu-si cu energia detorintiele chiamărei loru invetiatoresci.

Asia putem spera ca va sosi, ca buna sēma sa sosi — timpul acelu cându parintii, cunoscandu necesitatea educatiunei, pretiului si valōrea sciintielor se voru niso sa corespunda pretensiunilor maretie a le spiritului, tempului, purtādu in inima lor grigea pentru fericirea pruncilor lor si cultivādu-i conformu legiloru chiare a educatiunei bune, voru depune fundamentulu venitorului.

Vartolomeiu B u d e.
invetiatoriu in Zernescei.

S a b i i u in 12/24 Ianuariu 1871.

„Sa nu imitam, fāra numai pre cei ce i vedem facendu bine.” Pann in pov. vorbii.

Domnule Redactore !

Uimitu de iutieli, cu care vedui saversindu-se unu lucru de mare importantia pentru coman'a Boitia si satele de prin pregiuru, me resolvai a impartesi si publicitatii acestu lucru, pentru ca e vrednicu de atentiunea ei.

Bravii boitieni de vro trei patru ani si batura capulu, ce sa faca si cum sa faca ca sa intemeiēdie nisce scōle centrāli, la cari sa alerge toti copii de prin satele din giuru la tempolu seu si cari se usiuredie pre parinti in cheltuelile, ce le au cu copii lor la scōlele de prin orasie. — La infiintarea astoru feliu de scōle trebuescu parale; parale pentru lefile profesoriloru, trebuescu fonduri de dieci de mii. Problema grea de deslegatu, grea pentru ai'a, ca biat'a comuna Boitia n'are nici dreptulu carcaritatului, nici alu moraritului si si o parte din averea fundnara, carea o posedē, i se decon-testēza de corporatiunea aceea vechia a VII judetie, carea per fas et nefas de sute de ani n'a cunoscutu pre nimenea pāna acum'a in satulu seu decātu numai pre sine.

Si totusi cātu-si de grea, boitienii incepura a o resolvā. Mai inteiu s'a otaritu, ca sa se faca unu fondu. Spre acestu scopu, toti omenii din comuna, cari dobandisera dela erariu, nisce relaxatii de dare la 1866 si 1868. in sum'a intrēga de 2300 fl. v. a. jertfira cu entusiasmu acesti bani pentru infiintarea fondului scolariu. Crescendu acesti bani, astadi sum'a e de 2600 fl.

Ast'a nu li a fostu destulu la boitienii; ei voiau si voescu sa crēscā capitalulu iute. Si ce e de facutu? s'au intrebatu densii in biserica in presentia noului, dar energicului protopresbiteru dlu Ioanu Popescu.

„Prin colecte sēu intr'altu modu sa se inmarēscā?” intreba Popesculu. Dintr'o inima strigara cu totii „prin colette!”

Si sa vedi! n'a trecut 3/4 de ora si care de care se intrecea, negustoria si plugarin, avutu si seracu, a subscris cōla de colecta.

Cādu vedui sum'a totale de 2050 fl. subscrisi in mai putienu d'o ora, incremenii. Cu sutele si cu diecile se oferiau omenii, asiā incātu socotiai ca numai cunoscū alte interese de cātu cele comune si publice.

Si asta suma, s'au deobligatu toti contribuentii a o solvi pre deplinu pāna la pascile viitoare.

Pre lānga ast'a facura conclusu, cā in vēr'a anului 1871 sa se adune intregulu materialu de claditu, iēra in vēr'a anului 1872 sa-si ridice clādirea nōueloru scoli.

Cātu despre inmarirea fondului s'au decisu a taiā in modu rationalu o parte din padure si capitalulu scoșu din lemne alu adauge la capitalulu funduulu, la 4650 fl. dejā crescutu.

Afara de acestea onorabilulu curatoru alu bisericei, Alemanu Clōje, apromise in onōrea sea si in fati'a intregului sinodu parochiale, ca densulu preste putienu va ajutā fundatiunea de scōla in chipu insemnatu.

Si acum dopa ce amu istorisitu aceste fapte, asiā cum s'au petrecutu, e posibilu ca va intreba multisioni nu numai dintr'ai nostri, dar si de alte nēmuri, ca in ce chipu si pentru ce au pututu boitienii de odata sa se resolvēdie a si goli singuri buzunarele, a fundā insisi scoli si ale dotā, pentru ca ast'a e o jertfa, si o virtute, carea la nioi un'a din natiunile colacuitore nu o poti nici presimti.

Amu sa le respundiu: 1, pentru ca inaintea Boitieniloru bunulu comunu si institutelu comune cādu e la adēca si i ai sciutu numai putientelu sa i inflacaredi, trece de bunulu celu mai pre susu de lōte interēselu loru private.

2. pentru ca in Boitia, intrig'a mārșia, malitiōsa si resbunatore nu si a aflatu cuibu si nici nu-si va alic;

3. pentru ca boitienulu consta dintr'o inima a cārei pareti spunendui de lucruri mari inte tresalta sēu de bucuria sēu de intristare in vibratiuni si

4. pentru ca lucra diu'a si nōptea, ia viscolii si crivettii preste fatia; pentru ca e pastratoriu; se multiamesce cu putienu si pr'in urmare, ca e avutu, umbla in lume si si primenesce mereu ideile s'ale cu idei de morale si virtute sublima si in fine pentru cā deregatori'a satului dinpreuna cu notariulu consta din mustre de barbati, incātu e vorb'a de moralitate, ca preotii loru suntu la inaltimea chiamarei loru.

Acēstea conditioni credu ca suntu d'ajunsu ali esplicā indemnulu acelu jertfibile pentru binele comunu, cumu lu vedi la boitienii.

Pre lānga acestea tōte i a mai daruitu noroculu si cu unu protopresbiteriu, carele se lipēsce de bietii Romēni c'a unu salvatoriu, cu inima iubinda si carele scie cu rara istetime, afabilitate si finetie a le atinge cōrdele inimiloru lor.

Si pentru cā sa le cunōscā publiculu numele aceloru barbati, cari si cātu au contribuitu la infiindand'a scōla din Boitia si caror'a tōta inteligenti'a romāna le va urā lunga viētia,

suntu de a se excerpe tōte numele dimpreuna cu sum'a contribuita. (Urmēza.)

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 16 Ianuariu a casei ablegatiloru o deschide presedintele S o m s s i c h la 10 ore. Pre fotoliile ministriloru: A n d r a s s y, B e d e k o v i c s, S z l a v y, K e r k a p o l y i si F e s t e t i c s.

Protocolulu siedintiei precendinte se autentica. Presedintele anuncia mai multe petitiuni dela iurisdictioni, care se transpunu comisiunei de petitiuni. Deputatulu loh. V ā l l y i cere concediu pre trei luni de dile; i se incuviintiaza. Comitetulu economicu ascerne bugetulu casei pre lun'a Ianuariu. Se va tipari si pune la ordinea dilei.

Multe petitiuni ascerne de unii deputati se transpunu comisiunei de petitiuni.

Presedintele: Dupa finirea desbaterei asupr'a proiectului de lege relativa la recrutare se va pune la ordinea dilei, conformu decisiunei deunadi a casei raportulu comitetului financialu despre socotelile finali din 1869, si dopa aceea bugetulu.

Cu aceste trece cas'a la ordinea dilei la care sta „proiectulu de lege despre votarea contingentulu de recruti pentru armata ungarēscā si marin'a”.

Referintale comitetului centralu. Jul, Gyō r f f y cetesce raportulu comitetului centralu.

Presedintele: Primesce cas'a in genere proiectulu de lege cā basa pentru desbaterea speciala sēu nu?

E. I v a n c a : unde remāne desbaterea generale? Mai multi vorbitori s'au insinuat si presedintele nici nu intreba, ca vorbimu, ci pre-tinde cā sa votamu indata.

Presedintele: Cine voiesce a vorbi, sa vorbēsca.

E. I v a n c a sculāndu-se ia cuventulu si comhate din diferite puncte de vedere defectele legi de apered.

Contele I. A n d r ā s s y recunōscē ca legea de apered contine defecte si promite a ascerne unuproiectu de lege carele va delaturā.

Contr'a proiectului din cestiune vorbescu Ales. M a d n y a n s z k y, K. B o b o r y I. K i s s si E. S i m o n y i.

(Va urmā.)

Din Delegatiunea reichsratului.

Presedintele v. H o p f e n deschide siedinti'a din 12 Ianuariu dopa 11 ore. Dintre ministri au fostu de facia: K u h n L o n j a y si mai tārdu si B e u s t.

La ordinea dilei sta continuarea desbaterei speciali despre preliminarulu ministeriului comunu, relativu la recerinti'a armatei pentru anulu 1871. Se incinge o desbatere pucinu insemnata la deosebitele titule.

Deleg. B r e s t l caracterisēza situatiunea

politica, dopa cumu a fostu in anulu 1866 si dopa cumu e acumu. Atunci n'a fostu pericolulu mai micu pentru statulu nostru, de a cadea in cursa, de cumu este acumu si atunci totusi amu acordu unu bugetu cu multu mai micu. Ce se tiene de situatiunea interna, e cunoscutu, ca trebuie sa ne dāmu cea mai mare sirguintia, pentru de a tienea ecilibrulu in economia statului. In a anulu 1866 deja au trebuitu a se mari contributiunile, pentru de a potea procurā sumele recerute. De data ast'a cere regimulu o suma mai mare decumu a fostu sum'a cu care s'a maritu contributiunile in 1866, si asia ne vomu vedē necesitati la casu de acordare, a mari contributiunile iērasi.

Regimulu dice ca trebuie sa desvoltāmu o potere imosanta, nu pentru a portā resbelu ci pentru a intimidā pre contrari. Dēca inse ne vomu ruinā financialmente, facemu inamiculu numai mai multu enragiu, a procede contr'a nōstra. La inceputulu resbelulu de facia tōta lumea eredea, ca in scurtu tempu se va fini si vedem, ca ince si astadi dūrēza. Deci dēca cineva voiesce a portā resbelu, trebuie sa se pōta tienea pre mai multu tempu.

Dr. S t u r m combate pretesiunea regimului.

Deleg. D a m e l se provōca la aceea, ca prussiani dau pentru armata mai pucinu si totusi au cāstigatu rezultate mari.

Deleg. C u r a n d a (represent. Vienei) votēza pentru propunerea comitetului si admoniaza cātra finea vorbirei lui de optimismu in privinti'a prospectelor in viitoriu. Pacea va durā, dopa cum se presupune, numai atāt'a, pāna unele popōra si-au revindecat ranele. Orizontulu pretotindeni e negru, nuori de si se aduna, noi inca trebe sa ne adunāmu poteriile.

Deleg. Dr. H e r b s t combate pretesiunea ministeriului de resbelu din punctu de vedere natiunalu — economicu; unu avantaju economicu nu este posibilu dēca capitalele adunate nu se intrebuintiaza spre scopuri fructifere.

Dr. R e c h b a u e r recomanda sistemulu militiei; se dice ca numai o armata de profesiune pōte cāstigā rezultate. Inse pentru armat'a nōstra s'au datu dela anulu 1849—1860 2000 milliōne fl. dela anulu 1860—1866 alta 1000 milliōne si totusi dopa o scurta lupta armat'a nōstre fū aruncata la pamentu, tiēr'a paresita si numai interventiuē streina ni-a scapatu. Intr'onu asemenea modu su armat'a francesca aruncata in resbelulu de facia, inse cetatienii au apucatu armele si tienu pre prussii cei invetiati a invinge in siacu si a.

Afara de acesti'a mai vorbescu Horst, Frūh si Aauhaus.

Se pune la votu si majoritatea primesce la titulele 19, 20, si 21, propunerile comitetului.

Scōlele poporale in Ungari'a si Transilvani'a.

Legea scolara din an. 1868 indatorēdia pre ministru de culte a reportā in fia-care anu la dieta despre starea scōleloru poporale din tiēra. Ministerulu Eōtvōs abiā in acestu anu a pregatitu unu asemenea reportu, scusāndu-se, ca pāna acum'a n'a potutu adunā datele necesarie, din cauza ca dirigatoriile subordonate suntu fōrte nepasatōrie, adaugendu ca inca si in reportulu de fatia lipsescu datele necesarie dela 83 de comune.

Reportulu vorbescu despre starea scōleloru a 11 903 comune din Ungari'a si Transilvani'a, si dice ca in acestea se afla com. (feciori si fete) in verst'a receruta pentru scōla 2,284,741 si adēca 1,615,181 dela 6—12 ani: 669,560 dela 12—15 ani. Proportionea tinerimei indatorate a merge la scōla fatia cu poporatiunea intrēga a tiērei (13,227,681 suflete) este in Ungari'a 17,27%, in Transilvani'a 16,94%. — Dintre copiii indatorati a merge la scōla nu frecuentēdia scōla 1,132,626, asiā dara aprōpe jumetate remānu fāra instructiune. Nici jumetatea frecuentatōria in sa nu se instruēdia dopa cum e de doritu, cāci aprōpe jumetate de milionu nu merge la scōla decātu iēr'a, si preste 200,000 de scolari n'au cārtile trebuinciose.

Dintre cele 11,903 comune amintite, 1712 n'au scōla de feliu. In cele-lalte 10,187 de comune, se afla 13,798 de scōle, dar si acestea suntu parte mare cā vai de ele. Numerulu scōleloru nu corespunde numerulu copiiloru, ce aru avē sa amble la scōla; incaperile si poteriile de instructiune abiā ajungu pentru jumetatea copiiloru de scōla. Aducendu esemple speciali. arēta ca, mai cu sēma in orasiele cele mari, numai o parte dintr'unu numeru d. e. de 10,000 de copii ambla la

scôla, lăra 2 părți no. Edificiile scolare sunt partea cea mai mare în stare de totu miserabilă. Ministrul dice însuși, că o parte mare a încăperilor scolastice sunt asiă de rele; încât scolarul, petrecându în acelea numai jumătate de ziua, va simți cu multu mai multa dauna în dezvoltarea corporală, decât dacă aru remane fără instrucțiune.

Încât despre invetiatori dice raportul, că lipsa de ei devine din ce în ce totu mai mare. Numerul totalu alu invetiatorilor în Ungari'a și Transilvani'a este 17,792, (între cari 245 invetitoarese.) Asemănându numerul lor cu alu copiilor ce frecuentă scôla, se vinu unui invetiatoru spre instrucțiune în Ungari'a 70, în Transilvani'a 44 de scolari. Asemănându însă numerul invetiatorilor cu numerul copiilor, cari aru trebui să umble la scôla atunci vinu pre nnu invetiatoru în Ungari'a 135, în Transilvani'a 104 copii. Că să corespundă legii, care prescrie numărul de 80 de copii la unu invetiatoru, aru trebui să se urce numerul invetiatorilor în Ungari'a și Transilvani'a la 28,559, adică câtra cei ce sunt aru mai fi de lipsa încă 10,764 de invetiatori.

Încât despre cultur'a și capacitatea invetiatorilor esistenți, raportul e — firesc — nemulțimitor cu puterile esistenți. Spune că sunt și invetiatori forți culti și apti, daru la număr nu întrecu pre cei cari n'au nici o cultură generală, nici specială, și cari prin urmare nici nu se mai pot califică. Dreptu exemplu amintesc într'altă, că în comitatul Zemlinu (slovacu,) sunt 17 invetiatori cari nu știu scrie. Că caus'a a acestei scaderi aduce într'altă și salariile, cari unu cu altu dau salariu anualu mediu în Ungari'a de 208 fl. 87 cr. în Transilvani'a de 120 fl. 47 cr. Salariile miserabile aduc cu sine, că se impută nedreptăți, barbatii de scôla. Ministrul dice „prea puțin se rezolvă carierei invetitoaresei, carea materialmente nu se plătește și n'are nici unu avangamentu.“

În 41 de preparadii confesionale și 14 de statu nu se afla mai multu de 1212 candidați, asiă dară pre fia care preparandia 39 de indivi. Cu candidații ce absolvu în fie care anu, abiă se potu implini locurile vacante prin mörte. Câtra acest'a mai vinu și acele vacanții, cari se nascu prin parasirea carierei invetitoaresei din partea multor indivi, și aceste vacanții din ce în ce totu mai multu se înmulțesc.

Ministrul atribuie acestu rezultat miserabilu alu scôlelor în mare parte indiferențului din partea publicului. Parintii nu și trimitu copii la scôla, nu li cumpără cărțile trebuincioșe; comunele sunt indolente, comitatele fără energie și ascultare în spriginirea inspectorilor scolastici și în executarea ordinațiilor regimului. Acusa în fine confesiunile, dîcîndu că ele agită în contr'a legii de statu, înțelegă pocit'a lege pentru instrucțiunea magiarisatōria.

În fine ministrul face următor'a propunere la diata:

1. Scôle câte lipsesc să se ridice.
2. Puterile necesare la instrucțiune trebuie crescute; medlocele spre acestu scop; a) o dotare mai bună; b) garanții legale pentru pensionare; c) ridicarea de internate; d) aplicare în grad mai mare a seshului femeescu în calitate de invetitoarese.
3. urcarea procentelor de contribuțiune pentru scôle. —

Noi și — până un'a alt'a am dîce: parasirea ideii și tendinței de magiarisare! — „Alb.“

Anul nou 1871 în Franci'a.

La Bordeaux în 1-a Ianuarie 1871 se adunase poporațiunea din giuru într'o masă mare, că la 50 mii, voind să manifesteze devotamentul seu câtra guvernul nōuei republice, care adunată la prefectura unde eră min. Leon Gambetta și min. de resbelu, prin conducătorii sei prezentă două adrese de aderință și recunoștință incuragitoră membrilor regimului.

Gambetta de pe balconu la anul nou vorbi:

„Facia cu pompōsă manifestatiune, facia cu totu cetățienii, cari se afla adunați aici spre a săluta începutul rezultatelor nōstre, care avemu a le mulțami perseverenței și vîndioșiei încordărilor nōstre, declară:

„Rezultatul nōstru e bine meritat din două motive: 1. Pentru că Franci'a și au susținut încrederea în sine însasi și a 2. pentru că Franci'a reprezintă astăzi singura în tota lumea dreptatea și dreptul (aplaude prelungite.) Asiă, dacă e posibilu, să stergem pentru totdeauna, să stingem din memori'a nōstră cu totul anul acestu spurcatu 1870, care, ce e dreptu, a vedutu caderea regimului celui mai inselator și coruptu din toate regimurile, înse care ne au și tradat în mînă aroganței și a insolenței strainului. Să nu uităm cetățienilor, că această calamitate în contr'a careia luptăm astăzi e în adevăr opulă intrigelor din afara bonapartistice. Să ie fiecare înaintea istoriei partea sa din responsabilitate. Cetatea acest'a fu, în care omul din Decembrie, omul dela Sedan, barbatul acel'a, care se încercă a cangrenă Franci'a pronunță memorabila minciună: „imperiul e pacea“.

Să martorisim, că spre pedepsă nōstră trebuim să i suferim dominațiunea, pentru că pre noi ne atinge ocar'a, că ne am închinat înaintea atătu de îndelungat. Nu se întempla dreptu seu nedreptu în istoria, ce nu și are rezultatele sale. Fiindcă am suferit regimul acest'a 20 de ani, trebuim să suferim astăzi invasiunea strainului până la murii glorioșei nōstre capitale. Și pentru că toate fantăzile de putere și marire în țēr'a acest'a fură sleite sistematice — pentru că perdusem puterea acea creatice, fără de care în lumea acest'a nu pōte nimicu nici dură nici triumfă, adică ide'a oblegămîntei și a virtuții, de acea pre unu momentu cogeta omul, că Franci'a pōte dispărea (aplaude prelungite). În momentul acest'a pași în viața republic'a, a treia oară în istori'a nōstră, și luă asupra-si oblegămîntea, onōrea și periculul a salvă Franci'a (strigări entusiastice: îndelungu „sa trăiescă republic'a!“). Eră în 4 Septemvrie; dusmanul înaintă în mersu fortiatu la Paris; arsenalele nōstre erău goale, diumătate armat'a nōstră priusă, mijlocele nōstre ajutătorie rōspandite în toate 4 venturile.

Doi regime — unu prinsu, celalaltu în fugă — un'a camera, alu cărei trecut servitu i facea imposibilu a luă cîrmă regimului.

O! În di'a aceea nimicu nu se mai îndoiă despre legitimitatea republicei. Mai tîrziu, cîndu republic'a și capetă caracterul santei neviolabilități (bravo!), cîndu eră publicu cunoscutu, că ea și a rezolvat dat'a apromisiune din 4 Decembrie: a salvă onōrea patriei, a organiză apărarea ei, a susține ordinea; cîndu eră doveditu, că grati'a republicei, Franci'a nu va apune, că ce ea va trebui să triumfeze, că dreptul va triumfă preste crudă silă: atunci începura contrarii republicei ai dispută legitimitatea și ai decertă originea (strigări îndelungate de: se trăiescă îndelungat republic'a!). Republic'a consacrată apărării și prosperității țerei și strinsu legat cu acest'a e întemeiată nerevocabilu. Ea e nemuritoră. Totuși voi nu trebuie să confundati republic'a cu membrii regimului republicanu, cari prin puterea evenimentelor au venit pre unu timpu la putere. Cîndu acest'a și voru fi implinit misiunea, care e a alungă pre dusmanu din țēră, ei și voru depune puterea și voru așteptă judecat'a civilor sei. Ast'a problema, ast'a misiune, care e a se duce până în fine — trebuie să se execute cu ori ce pretiu și cu eschiderea ori căru interesu propriu. Ceea ce trebuie să ajungem chiaru și cu amenințarea de grave pedepse, este 1. securitatea și respectarea libertății tuturor — a deplinei libertăți — chiaru în despretuire, defaimare și abusu. 2. Respectul din partea tuturor amicilor și a contrariilor pentru dreptul și autoritatea regimului. Vorb'a trebuie să fie asiă de liberă că și cogetarea, și trebuie să se respecte în toate esențările ei până la aceea margine, cîndu s'aru prefăce în decisiune și si-aru află expresiunea în faptă. Dacă se va pași preste marginea acest'a: atunci — eu declar aici parerea tuturor membrilor regimului — puteți dvōstra contă la măsuri energice (vivate prelungite).

Grati'a atătu patriotice poporațiuni din Bordeaux cătu și locuitorilor din orășele și ținuturile învecinate, cari au acursu astăzi aici pentru spriginul celu valoros, care luă dau regimului republicanu prin manifestatiunea acest'a impunătoră în prim'a di'a anului 1871. Ve mulțimescu cu deosebire în numele scumpulor nōstri frati încunguratu, în numele eroicului nōstru Parisu, alu căru exemplu ne susține, ne conduce și ne împințea la emulațiune.

Ah! Cîndu scumpii acesti încunguratu aru

pute fi martori la tota simpatia și resemnatiunea, care se destieptă în noi prin eroismul lor; că credința lor în rezultat s'aru mart prin aceea, cîndu unu adănu alu acestei credințe aru fi în genere posibilu să se mai crească din ce este.

Cetățieni! Noi vomu mijloci a li se face cunoscută dorințele nōstre; în scurtu timpu ne vomu deschide prin liniile dusmane unu drum și li se voru duce cu voce, via, deodată cu expresiunile admirativei lămei și cu adun'ă și nestingibila gratia a Franciei. Se trăiescă Franci'a îndelungat! Îndelungat, „se trăiescă republic'a!“

Dupa finirea cuvîntării acestei a se manifestă între multimea adunată o mișcare nedescriptibilă și se audie lungu timpu strigări de: „Sa trăiască Franci'a se vină Parisul! Sa trăiască Gambetta! Sa trăiască republic'a!“

Viitorul Romanilor.

Macedoni'a.

Credem că totu lectorii nōstri voru ceti cu placere următoarea adresă ce a primitu betrînul directoru alu scôlei macedono-romane dela primariulu din Iassy, și responsulu preu cuvîntoșiei sale la această adresă.

Bucuri'a nōstră este mare ori-de-câte-ori ni se prezintă ocaziunea să vedem acte în care se exprimă simțimentul adevăratu nationalu, și rămănem cu tota recunoștință pentru autorii unor asemenea acte.

Venerabile parinte!

Onor. consiliu comunale, în ședința de la 12 Octombrie trecut, regulându a vi se trimitu în primirea dvōstre sum'a de lei noi 650, adică o pătrime din subvatiunea de 2.600 lei noi, acordată pentru înființarea unei scôle române în Macedoni'a: prevădute și prin bugetulu anulu curentu alu acestei comune, subsemnatulu de acord cu această decisiune, are onōre a ve trimitu odată cu această sumă menționată de 650 lei spre realizarea scopului acestui asidiemăntu. Facu rugămîntu cuvîntoșiei dvōstre, să bine-voiți a răspunde d'a lor primire.

Primiti, ve rogu, venerabile parinte, incredințarea osebitei mele considerațiuni.

Primariu N. Papadopolu.

Secretariu Antonescu.

Siefa Mihailescu.

București, 28 Decembrie 1870.

Domnule primariu!

Amu onōre a ve încunoscință că amu primitu adresă d-vōstra din 12 ale curentei lune, împreună cu unu grupu de bani, conținendu sum'a de 650 lei, din acei 2600 lei, prevăduti în bugetulu anulu curentu alu urbei Iassy, și destinați la înființarea nōuei scôle române în Macedoni'a.

Domnule primariu, că românii din Macedoni'a, nu găsescu în destul cuvinte spre a ve mulțami, atătu d-vōstre cătu și onor. consiliu ce presideți, pentru romanesc'a inspirațiuni, ce ati avut de a înființă o treia scôla.

Românii din Macedoni'a, voru tresaltă de bucuri'a, vedind că frații lor de sînge din Români'a liberă, mai născuti de cătu densi în civilizațiune, — le vinu în ajutoriu, spre a-si recăstiga limb'a lor strabună scrisă, pre care de mai multi seculi o perduseră din biserică și din relațiunile lor publice. Ei ve voru fi eterni recunoscători pentru acestu act de înaltu patriotismu.

Banii acest'i, domnule primariu, s'au trimitu conformu decisiunei onor. consiliu de Iassy, — alu căruu votu se va execută cu sîntienă în Macedoni'a spre a se înființă acolo o scôla, și anume în orășulu Veri'a, unde se simțea mare lipsa de o scôla română, despre ale căreia rezultate voi avea onōre a ve încunoscință la timp; până atunci, ve rogu d-le primariu, să bine-voiți a primi incredințarea prea înaltei stime ce ve pastrediu.

Directorele scôlei macedoniene.

Averchie Arhimandritu.

„Tr. Carp.“

Ceva de mare gravitate.

Gasim în jurnalulu „Le Nord“, dela 8 Ianuarie, unu articolu de mare gravitate, de mare importanță pentru noi, atătu în privința continutului lui,

cătu și ca un astfel de articol la găsim publicat într-un asemenea organ.

Sunt uneori articule de fond în unele jurnale, cari nu sunt mai puțin de cât manifestări, proclamațiuni, sau cel puțin de cât manifestări, proclamațiuni, sau cel puțin de cât avertismente.

Lucrul devine și mai grav, cându cetesc cîne-va în jurnalul „Le Nord” un astfel de articol, după ce și rechemă not'a principele Gorceacoff, cele puse nouă de noi în Cartea roșie a Austriei, și scriile din urma ca adevărate conferințele dela Londr'a s'ar fi eșuate la începutul lor din cauză ivirii unui conflict austro-rus în privința gurilor Dunării.

Multe comentarii din portene aru cauză prea multa machină cetitorilor noștri; dăm articolul în totu întregul lui, lăsându-i înțelegintei fie căruia să și lu comenteze :

Cu toate că diarele din Viena și din Berlin continue a schimba asigurări despre amici'a cea mai cordială, cu ocaziunea celor din urma depesie ale domnilor de Bismarck și de Bismarck, se vede iscănduse de pre acum o nouă polemică care contrastă într-unu mod singularu cu caldura acelor protestatțiuni. La Viena se acuză Prussia ca a împinsu pre principele Carolu din Romani'a la demersulu despre care a fostu asiă de desu cestiune în acești timpi din urma și la Berlin se respinge cu energia asăta acuzatiune. În fundu, acăsta controversă n'are rațiune de a fi, pentru ca nu mai este indoielă astăzi ca memoriulu principelui Carolu se raportă numai la afacerile interioare ale Principatelor și nu visă de locu la ruperea legăturilor cari unesc acăsta țieru cu Tarci'a. Adă diminiția chiaru primulu din Constantinopol o telegramă care da asigurările cele mai pozitive în acăsta privință.

Demersulu principelui Carolu avea-va vre-unu rezultat practic imediat? I voru dă ore puterile spriginulu ce se pare ca le a cerutu că să modifice constituțiunea română, și s'o facă mai conformă cu trebuințele, cu tradițiunile, cu caracterulu țierei pre care o guverna? Este dificilă a presupune ca, în mijloculu grăvelor preocupatțiuni ale epocii actuale și a cestiunilor de importanță capitală cari sunt la ordinea zilei a diplomației europene, a să găsească ea vre-o plăcere și libertatea de spiritu necesară spre a discuta o afacere care, cu totu interesulu ce prezintă, cade ne așteptatu pentru momentu în alu doilea planu.

Ori-cum ceea ce este incontestabil este ca situațiunea Principatelor dunărene devine din di în di mai rea; desorganizarea și anarhi'a politică facu întinsele progrese neîncetate; acelu principe, pre care acum trei ani populațiunile române lu aclamau că pre unu mântuitoru (salvatoru), este astăzi nepedepșitu ofensatu și insultatu în presa și în camera; cea din urma adresă votată de către adunarea legislativă este unu blamă directă la adresă principelui, și autorii sei n'au hesitat a face în publicu unu felu de apologia complotulu urzitu acum câteva săptămâne contr'a guvernulu și capulu seu.

Este ore de miratu că, în aceste condițiuni principele Carolu încerca o descurajare și o lășitudine, care l'aru face chiaru, de vomu crede scrișorile venite din Berlin, să și dorască a fi degăgiatu de sarcin'a ce și a luat primindu corôn'a română? În totu casulu, afacerile Principatelor se voru impune, curendu seu mai târziu, atențiunei diplomației europene, și nu va fi pentru dens'a o mititiciu trêba să repare gresielele cari s'au gramaditu dela 1856 în acăsta cestiune, și ale căroru consecuențe apăsă atât de greu asupr'a populațiunilor acăstei țiere.

„Tromp.”

Varietăți.

*(Amiculu Progresulu.) Sub acelu nume s'a ivitu la lăși unu diariu nou, a căruu programu este a trată și cu deosebire a reproduce din limb'a franceză ori ce materii științifice și literare. În numărulu primu tractăza într'altelă despre „dreptulu natural alu gintelor”, „societatea conjugală.”

*(Jordache Beldimanu.) Reproducemu după „Inf. de lăși” despre acelu boieru român vechiu și curatu la înimă următoarele: „Jordache Beldimanu eră încă pre la 2 ore la Senatu unde mersese să asculte ultimele desbateri a

le adresei. Glumelu, facendu plăcute soge de spirit, elu esi din Senatu după vro ora și merse cu birja la D. Romulo. Sa spune, că intrându la acelu onor. Președinte alu curții de Compturi, și fia disu: „Amu venitu să-ti facu o mare supărare; nu me-simtu tocmai bine; am venitu să moriu la D'ca.” Aceste dîse le confirma durerosu îndă apoi, căci asiedîndu-se pre o sofă, să afesă asupr'a-si și după câte-va minute Jordache Beldimanu nu mai eră!

Tote ajutorurile medicale fură tardii!

Unu nume scumpu țierei, unu nume cunoscutu Romaniei: Beldimanu!

Însămna acelu nume: lupt'a românulu contra fanariotulu, ur'a fanariotilor cari stadi, de faptu deca nu de dreptu, ne inunda, abia diferindu de acei fanarioti pre cari i-a esecratu Beldimanu poetulu jalnicu tragedii!

Avendu dela vechiulu satiricu și dela vechiulu vrgisoru a boierului fanariotice, sânge clironomitu, reposatulu Jordache Beldimanu fu unulu din ultimii boeri cu simțiri române.

De siguru opiniunile lui politice, economice, sociari, nu fură ale progresulu, ale științei moderne, ale Romanismulu; dar nime nu va negă lui Jordache Beldimanu, iubirea țierei sele de și asiă cum o înțelegă, restrînsă în Moldov'a!

Din sorgintea acăstei iubiri a esauritu zelulu cu care colecțiună interesant'a sea galeria de portrete de domni, galeria, cărei'a se pôte cu înlesnire găsi scaderi numeroase dar care e testimoniul laudabilu alu sentimentelor, ce implea inim'a venerabilulu bețrân.

*(O resplata pentru neumanitate.) Se dice, că pre batelulu companiei Lloyd, numitu „Thibiseo”, mergendu spre Constantinopol, a muritu unu matrosu de națiune grecu; colegii sei au rugatu pre capitanu, că să nu arunce cadavrulu în mare, fiindu departarea de Constantinopol numai de 6 ore și avendu mortulu familia acolo. Capitanulu Vaslui n'a ținutu contu de rugămintea matrosilor ci pre ascunsu a aruncatu cadavrulu în mare. Fratele mortulu, ce se află pre acelu batel a asasinatu pre capitanu cu unu colitu. Astfelu capitanulu fu dusu mortu la Constantinopol, unde culpabilulu fu datu în judecată.

* Cum facu prussianii resbelulu. Dône dile după lupt'a dată la Bourgonce, în Vosges, la 6 Octombrie, comandantele legiunei bretonne, care făcuse unu prizoniaru, primi următoarele ordine:

„Domnule comandante alu liberiloru-tragatori.

„Bine-voiti a ne 'napoiă prussianulu ce a-ti facutu prizoniaru, căci altfelu remasulu din satulu Bourgonce va fi arsu de prussiani mîne, la 8 ore de diminiția; sperăm a avé satisfacțiune dela bunătatea dvăstră.

„Primiți, domnule, asigurarea etc.

„P. S. ordine a generariulu prussianu: Dăca dragonulu prussianu nu ne va fi înăpoiatu la ôr'a aretată, prizoniarulu și ômenii prinși cu elu voru fi împusecati și satulu cu totulu distrus.”

Comandantele franceze a respunsu:

Domnule generaru,

„Suntu adâncu mahnitu, vedîndu p'unu oficiaru generaru cutediându a-mi tramite unu asemenea ultimatu.

„Suntu eu însu-mi oficiaru, dle generaru, și oficiaru alu marinei franceze.

„Amu adunatu în patri'a mea Bretani'a anime voinice, cari au venitu la trei sute de leghe din caminulu lor neamenințiatu, spre a operă integritatea Franciei.

„Șciamu că faceli unu resbelu de Vandali, dăru nu voiamu a crede că mergeti cu crudimea până acolo.

„Santemu bretoni d-le, purtamu pre drapelulu nostru devis'a: Potius mori quam fœdari—mai bine a muri decătu a ne desonoră.—Slab ciuuea nu ne va coprinde.

„Dăca veti împuscă pre prizonierii noștri, noi vomu resbună pre frații noștri.

„Mi-ati tramisu unu ultimatu pre care ori-ce omu cu anima n'ălu va puté ceti, fără a se simți cuprinsu de mânie și de desgustu.

„Dăca acumu și p'alu meu:

„Dăca veti arde o singura casă din Bourgonce, dăca veti maltrată pre prizonieri, pre cari

i ati luat în contr'a dreptulu gintiloru, prizonierulu vostru va fi spânduratu.

„Regretu acăsta din punctulu de vedere alu umanității, o regretu pentru d-ta, căci numele d-tale va fi obiectulu esecrațiunei lumei întregi. Cătu despre noi, amu facutu sacrificiulu viaței noastre și n'amu voi a primi nimicu nici de la generositatea nici de la gratia d-văstre.

„Ne vomu luptă pre câtu timpu unu strainu va calcă ca invingatoriu pământulu Franciei și pre câtu timpu va voi a insultă nenorocirea ei.

„Fiti siguri că, după ce ne veti fi abatulu prin trădare, nu ne veti face a fi aretați cu onôre de cele-lalte națiuni desonorându-ne.

A. D o m a l a i n.

Locoteninte de marina și comandante alu legiunei bretonne.

Prussianulu s'a iuvetiatu mîntu și n'a mai stărnitu în cererile lui.

(Corespondința Slava).

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu în comun'a Vale langa Seliste se deschide concursu până la 15/27, Fevruariu 1871 pre langa următoarele emoluminte:

1) Salariu anualu de 300. fl. val. austr.

2) cuartiru liberu corespondentiaru.

3) 3 stăngini de lemne.

Concurentii să îndrepteze petitiunile lor instruite cu documente la Inspectoratulu scaunulu în Sabiiu, Vale 16 Ianuariu. 1871.

Oficiulu comunale.

1—2

Edictu.

Ioanu Duca din Vingard cottu Albei de Josu, care de trei ani de zile a parasitu cu necredință pre legiuit'a sea nevasta Rachil'a Coterea din Springu, fără a se sci ubicatiunea lui, se cităza în terminu de unu anu și o di a se infatiosia înaintea subscrisulu foru matrimonialu în persôna seu prin procuratoru, spre asi dă sém'a pribegirii sale, căci la din contra și în absenti'a lui se voru face pasi după legea cuvenită.

Forulu matrimonialu gr. or. alu Șcaunulu Mercurei.

Sabiiu 11 Ianuariu 1871.

Petru Badila

4—1

Prot. Mercurei.

Citatiune edictala.

Ioanu Curechianu din Topercia Scaululu Mercurei care cu necredință de doi ani de zile au parasitu pre legiuit'a sea sotie An'a Branu totu de acolo, se sorocesce a se infatiosia în unu anu și o di înaintea forulu Matrimonialu alu Mercurei în persôna, seu prin Procuratoru spre asi dă seam'a pribegirii sale, căci la dincontra și în absenti'a densulu se voru face cele ce legea dicteaza în cauz'a lor aceasta.

Forulu matrimonialu alu Scaunulu Mercurei.

Sibiiu 11 Ianuariu 1871.

Petru Badila.

5—1

Protopopu.

Edictu

Dimitrie Ciorogariu din Tilisc'a, carele de siepte ani a parasitu patri'a și pre legiuit'a sea socia

Neaga Oprea Rosc'a din Salisce, fără de a se mai sci loculu afiării și modulu petrecerii lui, nici deca se mai afla între cei vii, se provôca prin acăsta, ea în terminu de unu anu să se prezentăze înaintea scaunulu protopescu subscrisu, pentru ca la din pctica, procesulu divortialu intentatu asupr'a lui și în absenti'a lui se va otari după prescisele canonice ale s. noastre biserici gr resaritene.

Sabiiu în 12 Ianuariu 1871.

Scaunulu prot. gr. res. alu tractulu

Sabiiulu I. că foru matrimonialu.

(6—1)

Citatiune edictala.

Mari'a lui Radu Hermeanu, care mai de multu timpu paresindu cu necredință pre legiuitulu seu barbatu Georgiu Bucuru Rusmenica, ambi din Sohodolu, a pribegitu în lume, far' a se sci unde petrece se cităza prin acăsta, ca în terminu de unu anu, și o di, să se infatiosiedie înaintea Subscrisulu Scaunu protopopescu, căci din contra, după expirarea acăstu terminu procesulu matrimonialu asupr'a-i urditu se va decide, și în absenti'a ei, întru întiesulu canónelor S. noastre Biserici.

Zernesti în 14 Decembre 1870.

3—2

J. Metianu.

Protopopu.

Burs'a de Viena.

Din 12/24 Ianuarie 1870.

Metalicele 5%	59 35	Act. de creditu	252 20
Imprumut. nat. 5%	67 60	Argintulu	122
Actiile de banca	724	Galbinulu	5 85